

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska
Sędziowie:	SSA Edyta Buczkowska-Żuk SSO (del.) Gabriela Horodnicka – Stelmaszczuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2016 roku na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania A. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o stopień niezdolności do pracy

w związku z wnioskiem o przywrócenie terminu

na skutek zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 marca 2016 roku, sygn. akt VII U 3508/14

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie

SSA Edyta Buczkowska-Żuk SSA Urszula Iwanowska SSO (del.) Gabriela Horodnicka

- Stelmaszczuk

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie z odwołania A. W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. o stopień niezdolności do pracy oddalił wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku oraz odrzucił wniosek ubezpieczonego o doręczenie wyroku z dnia 28 października 2015 r. wraz z uzasadnieniem. W uzasadnieniu Sąd meriti wskazał, że ubezpieczony nie uprawdopodobnił, że uchybienie terminowi do złożenia wniosku o uzasadnienie nie nastąpiło bez jego winy. Ani w samym wniosku, ani podczas przesłuchania na rozprawie ubezpieczony nie przedstawił okoliczności uzasadniających przywrócenie terminu. Okolicznością taką w szczególności nie jest fakt wskazania, że przedwczesne złożenie wniosku o wydanie wyroku wraz z uzasadnieniem było prawidłowe, albowiem pani z biura podawczego przyjęła wniosek. Sąd Okręgowy wskazał, że to na stronie ciąży obowiązek ustalenia czy po rozprawie zapadło rozstrzygnięcie, jaka jest treść tego rozstrzygnięcia i w jaki sposób można się od niego odwołać.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że A. W. był prawidłowo pouczony o terminie i miejscu ogłoszenia wyroku. Na ogłoszenie wyroku nie stawiał się, nie ustalił, czy w dniu 28 października 2015 r. zostały wydane orzeczenia i jaka była

ich treść. W ocenie Sądu Okręgowego niezrozumiałym jest składanie wniosku o uzasadnienie wyroku bez znajomości treści orzeczenia.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł ubezpieczony, który podkreślił, że otrzymanie uzasadnienia jest niezbędne dla podjęcia dalszych kroków prawnych. W ocenie ubezpieczonego, podejmował on czynności we własnym interesie prawnym, w zaufaniu do organów sprawiedliwości. Ubezpieczony zakładał, że w przypadku jakichkolwiek nieprawidłowości we wniosku zostanie o tym odpowiednio poinformowany. Ubezpieczony wskazał także, że w trakcie krótkiej rozprawy Sędzia wypowiedziała swoją opinię w przedmiotowej sprawie, stwierdzając iż oddali jego odwołanie.

W odpowiedzi na zażalenie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie ubezpieczonego A. W. jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 328 § 1 k.p.c., termin do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku wynosi tydzień i rozpoczyna bieg od dnia ogłoszenia sentencji wyroku. Wniosek spóźniony Sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym.

W literaturze i orzecznictwie już od czasów przedwojennych jednolicie przyjmuje się, że wniosek strony o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia złożony przed ogłoszeniem jego sentencji jest przedwczesny i nie wywołuje skutków procesowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. akt V CZ 21/13 i przytoczone tam orzecznictwo).

Jednocześnie, jak stanowi art. 168 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. W orzecznictwie brak winy określa się według kryterium obiektywnego miernika staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy, biorąc pod uwagę także lekkie niedbalstwo. Ocena braku winy podlega uznaniu sądu. Zarówno brak winy, jak i ujemne skutki procesowe muszą być przez stronę uprawdopodobnione (postanowienie SN z dnia 14 stycznia 1972 r., III CRN 448/71, OSP 1972, z. 7, poz. 144). Przy ocenie winy strony lub jej braku w uchybieniu terminu do dokonania czynności procesowej należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności, które uniemożliwiły stronie dokonanie tej czynności w terminie, lecz także okoliczności świadczące o podjęciu lub niepodjęciu przez stronę działań mających na celu zabezpieczenie się w dotrzymaniu terminu (postanowienie SN z dnia 6 października 1998 r., II CKN 8/98, Lex, nr 50679).

Mając na uwadze powyższe, należy podkreślić, że wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku złożony w dniach poprzedzających dzień ogłoszenia sentencji, jako przedwczesny, nie wywołuje skutków procesowych.

W niniejszej sprawie w dniu 14 października 2015 r. Sąd Okręgowy zamknął rozprawę i poinformował, że ogłoszenie orzeczenia nastąpi w dniu 28 października 2015 r. Wbrew twierdzeniom ubezpieczonego Przewodnicząca nie wyraziła swojej opinii co do zasadności odwołania ubezpieczonego. Na rozprawie wskazała jedynie jakie dowody zostały w sprawie dopuszczone oraz wskazała na wnioski wynikające z treści przeprowadzonych w sprawie opinii biegłych sądowych. Oddaliła również wniosek dowodowy ubezpieczonego o przesłuchanie jego lekarza prowadzącego. Pouczyła ubezpieczonego, że jego obecność na ogłoszeniu wyroku nie jest obowiązkowa i że w przypadku niestawiennictwa, o treści wyroku oraz o sposobie odwołania od wyroku (o ile będzie dla niego niekorzystny) będzie się mógł dowiedzieć dzwoniąc do sekretariatu pod numer wskazany na każdej pieczęcie w pismach kierowanych do niego z Sądu (protokół elektroniczny od 00:02:45 do 00:03:30).

Mimo uzyskania takiego pouczenia na rozprawie, jeszcze przed ogłoszeniem wyroku, w dniu 15 października 2016 r. wpłynął do Sądu Okręgowego wniosek ubezpieczonego o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem. Wyrok w niniejszej sprawie ogłoszono zaś w dniu 28 października 2015 r. na posiedzeniu jawnym. Na tym samym posiedzeniu Sąd Okręgowy wydał postanowienie o odmowie sporządzenia uzasadnienia wyroku w związku z faktem, że został on złożony przedwcześnie. Ubezpieczony był zawiadomiony o terminie powyższego posiedzenia jawnego (na rozprawie w

dniu 14 października 2015 r.), jednakże nie stawiał się na nim i nie podjął żadnych czynności zmierzających do uzyskania wiedzy o przebiegu posiedzenia. Dopiero w dniu 30 listopada 2015 r. złożył w biurze podawczym pismo, w którym wskazał, że osoba przyjmująca jego wniosek w biurze podawczym nie poinformowała go, że jest on przedwczesny.

Zamiast dowiedzieć się o treść orzeczenia, które zapadło dopiero 28 października 2015 r., ubezpieczony nadał wniosek o uzasadnienie w biurze podawczym Sądu Okręgowego w dniu 14 października 2015 r. a więc w dniu rozprawy, na której odroczone ogłoszenie orzeczenia. W dniu 14 października 2015 r. nie było zatem jeszcze wiadomo jaka będzie treść wyroku. Gdyby ubezpieczony postąpił zgodnie z pouczeniami Sądu wydanymi na rozprawie w dniu 14 października 2015 r. (a więc zadzwoniłby do sekretariatu po ogłoszeniu wyroku, aby dowiedzieć się o jego treść i sposoby zaskarżenia), a nie dokonał samodzielnej i niewłaściwej interpretacji tych pouczeń, z pewnością złożyłby wniosek w terminie.

Reasumując, stwierdzić należy, że wniosek ubezpieczonego o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sąd Okręgowy prawidłowo potraktował jako przedwczesny i niewywołujący skutków procesowych w postaci sporządzenia uzasadnienia i doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem albowiem został złożony przed ogłoszeniem sentencji wyroku.

Pismem z dnia 14 grudnia 2015 r. ubezpieczony wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie.

Zarówno w powyższym piśmie procesowym, jak i na rozprawie w dniu 10 lutego 2016 r. w trakcie przesłuchania ponownie oświadczył, że na rozprawie w dniu 14 października 2015 roku zrozumiał, że ma sprawę przegraną i dlatego nie stawiał się na ogłoszenie wyroku uznając, że wystarczy mu złożenie wniosku o uzasadnienie właśnie w dniu tej rozprawy. Podniósł również, że w biurze podawczym nie poinformowano go o przedwczesności wniosku. Oświadczył, że nie dowiadywał się o treść wyroku w dniu jego publikacji ani też po ogłoszeniu, a jedynie zadzwonił do biura podawczego. Tam poinformowano go, że Sąd ma 30 dni na sporządzenie uzasadnienia. Następnie ubezpieczony oświadczył, że po ponownym telefonie do biura podawczego dopiero dowiedział się, że wniosek złożył przedwcześnie, a następnie otrzymał druk z wnioskiem o przywrócenie terminu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, mimo powyższych oświadczeń, ubezpieczony nie wykazał istnienia przesłanek do przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, albowiem nie uprawdopodobnił, że wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku złożył po terminie bez własnej winy. Jak już wyżej wskazano ubezpieczony nie dochował należytej staranności nie próbując się dowiedzieć o treść wyroku i w sposób nieuprawniony przyjmując w dniu rozprawy, że sprawę przegrał. Nie słuchał pouczeń Sądu i podjął czynności, które spowodowały przedwczesne złożenie wniosku. Ubezpieczony powoływał się na brak znajomości procedur, tymczasem mimo braku takiego pouczenia wiedział, że należy złożyć wniosek o uzasadnienie. Nie można dać wiary ubezpieczonemu, że otrzymał w biurze obsługi interesanta informację o 30-dniowym terminie dla Sądu na sporządzenie uzasadnienia, ponieważ termin taki nie wynika z żadnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, a pracownicy biura mają obowiązek znać przepisy dotyczące terminów do wniesienia środków zaskarżenia i o takich terminach pouczać. Nie jest również prawdą, że ubezpieczony otrzymał druk do złożenia wniosku o przywrócenie terminu. Na k. 76 znajduje się bowiem jego odrębne pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu i wyjaśnieniami przyczyn jego uchybienia.

Podkreślić należy w związku z tym, że to na ubezpieczonym ciążył obowiązek dowiedzenia się jaki jest termin ustawowy na złożenie wniosku o uzasadnienie skoro nie stawiał się na ogłoszeniu wyroku. Pouczenie takie mógł uzyskać chociażby telefonicznie. Ubezpieczony nie wskazał na żadne okoliczności uniemożliwiające mu uzyskanie takiego pouczenia. Okoliczności wyżej przedstawione nie usprawiedliwiają braku dbałości ubezpieczonego o własne sprawy. Ubezpieczony opierał się na nieuzasadnionym jeszcze w dniu rozprawy 14 października 2015 r. przekonaniu, że sprawę już przegrał, mimo że Sąd Okręgowy nie ogłosił jeszcze wyroku i wyraźnie pouczył go konieczności uzyskania informacji o ewentualnej treści wyroku i sposobach jego zaskarżenia w przypadku, gdy wyrok będzie niekorzystny. Mimo tego pouczenia ubezpieczony wybrał inny, niekorzystny dla niego sposób odwołania się od wyroku i nie dołożył należytej staranności, aby skutecznie wnieść środki zaskarżenia. Skoro zatem ubezpieczony nie wykazał, że do opóźnienia doszło bez jego winy, niemożliwe było przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i

doręczenie uzasadnienia wyroku. Prawidłowo zatem Sąd Okręgowy odrzucił ponowny wniosek ubezpieczonego o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem jako spóźniony stosownie do treści art. 328 § 1 k.p.c.

Wobec powyższego zażalenie ubezpieczonego należało uznać za nieuzasadnione i je oddalić na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Edyta Buczkowska-Żuk SSA Urszula Iwanowska SSO (del.) Gabriela Horodnicka

- Stelmaszczuk